

DRIELUIK HERDENKINGEN IN WEST ZEEUWS-VLAANDEREN

COV Zeeland weer zichtbaar bij herdenkingen in Zeeuws-Vlaanderen

De gemeente Sluis, waaronder ook de dorpen Eede en Aardenburg vallen, is aan het begin van de 'Slag om de Schelde' zwaar getroffen door oorlogsgeweld. De hele kuststreek van westelijk Zeeuws-Vlaanderen, van Sluis tot oostelijk van Breskens, leefde van half oktober tot 1 november 1944 in een hel van vuur. In alle dorpen en omgeving sneuvelden niet alleen veel militairen, maar zijn ook veel burgers omgekomen.

Op vrijdag 5 november 2022 heeft de gemeente, gezien het verleden, heel wat te her- en overdenken. Vertegenwoordigers van Commandovereniging Zeeland zijn aanwezig bij de herdenking van de gesneuvelde Canadese militairen en burgerslachtoffers.

Eede

De herdenking vindt plaats op het Wilhelminapleintje, de plek waar koningin Wilhelmina op 13 maart 1945 voet zette op Nederlandse bodem. Een zware regenbui houdt de gasten nog enige tijd binnen in Dorpshuis 'Het Hof van Eede', maar het vertrek van de parade is spectaculair. Wie nog niet langs de route staat, wordt naar buiten gelokt door de opzweepende tonen van 'Piperkorps For Freedom Pipes & Drums' uit Knokke-H eist. Daarachter een delegatie van 28 actief dienende Canadese militairen en een detachement oud-militairen, waaronder leden van Contact Oud-Mariniers (COM) en Commandovereniging Zeeland.

Burgemeester Marga Vermue heet de aanwezigen welkom en herhaalt haar toespraak in het Engels. Na het spelen van de Last Post en het Lament volgt de gebruikelijke minuut stilte. Mevrouw Vermue legt samen met de erevoorzitter van de

Dorpsraad een krans bij het nationaal monument. Ook bij de monumenten voor de burgerslachtoffers en de Canadese gevallen worden bloemstukken gelegd.

Namens de gezamenlijke Zeeuwse militaire verenigingen onder de noemer 'Zeeuwse Veteranen', leggen Sjaak Cambier van COV Zeeland en oud marinier Henk van der Slot een bloemstuk.

Aardenburg

Voor het tweede deel wordt verplaatst naar de Markt in Aardenburg en vandaar naar de militaire graven op de begraafplaats. Een fikse wandeling in straf tempo, wederom aangegeven door de

Pipes & Drums formatie uit Knokke. Het is een beeld dat op het netvlies blijft staan. Het tromgeroffel, de pipers die de doedelzak blazen, de 'show' van het marcheren, roepen een 'wow' gevoel op.

Op de begraafplaats, tegenover de graven staat het Canadese detachement. Op het smalle pad de overige deelnemers van het defilé. Tussen de mooie oude bomen zoeken de mensen een plekje om het eerbetoon te kunnen volgen.

Burgemeester Vermue beschrijft hoe op 12 mei 1944 na beschoten te zijn, een Lancaster neerstortte op Aardenburg. De 7 bemanningsleden kwamen om het leven en rusten nu zij aan zij op deze begraafplaats. Kransen en bloemstukken worden gelegd, ook door nabestaanden. Schoolkinderen leggen bloemen op de graven. Een Belgische F16 scheert met een snerpnd geluid over het dorp en de begraafplaats. Ook hier wordt de Last Post geblazen en het Lament gespeeld door de Piper Commander.

Sluis

Het herdenkingsdrieluik word grandioos afgerond in Sluis. Een ander woord is er niet voor de rondgang door de twee belangrijkste winkelstraten van het stadje. Bij de tonen van het

piperkorps blijven de mensen staan, komen uit winkels te voorschijn, kijken opzij voor dit muzikale geweld en de marcherende kolonne militairen. Fototoestellen en gsm's worden gericht op dit klaarblijkelijk onverwachte spektakel. Mensen wijzen naar de vaandels, de uniformen en de verschillende hoofddeksels. En je stapt toch nog nét wat strakker, trotser, als iemand roept: "Kijk! Een groene baret!" als het fanion passeert ..

Het is vrijwel donker als het defilé tot staan komt en zich opstelt voor het historische stadhuis op de Grootte Markt. Burgemeester Vermue begroet allen die eer willen bewijzen aan de gevallen en de burgerslachtoffers van de strijd om Sluis.

Rinus Leenhouts, stichtingsvoorzitter van het monument “De geschonden stad”, vertelt een lang verhaal over de strijd in en om Sluis. Het zware bombardement dat werd uitgevoerd en onnodig en nutteloos was omdat er vrijwel geen Duitsers meer in de stad aanwezig waren. Rianne Lannoye, kleindochter van een van de slachtoffers, leest de namen voor van de 64 burgers van Sluis die het leven lieten tijdens de bombardementen op 6, 9 en 11 oktober 1944. Het steekt de sprekers dat tijdens de opening van 75 jaar Bevrijding op 31 augustus 2019 in Terneuzen, geen aandacht besteed werd aan de strijd in West- Zeeuws-Vlaanderen. De strijd die ruimte maakte voor de oversteek naar Vlissingen en daarmee de opmaat was voor de bevrijding van Walcheren.

Na het blazen van de Last Post en de minuut stilte worden de volksliederen gespeeld. Burgemeester Vermue opent de rij krans- en bloemstukken bij de gedenkplaat in de gevel van het Stadhuis. Oud-Marinier Jan Bomhof en Jan Eertink, voorzitter van Contact Oud-Mariniers leggen hier het bloemstuk namens de ‘gezamenlijke Zeeuwse veteranen’. Alle belangstellenden die bloemen willen leggen krijgen hiertoe de gelegenheid. De bloemisten in Sluis stelden de bloemen gratis beschikbaar.

Voor de genodigden wordt de dag afgesloten met een buffet in het fraaie stadhuis, waar de aanwezigen aan het eind van de avond getraakteerd worden op een klein concert van Piperkorps For Freedom Pipes & Drums’ en daverend applaus scoort na dit optreden.

Sjaak Cambier, André Dees, Marcel van Campen met fanion en bestuurslid Ellie de Jonge vertegenwoordigden COV Zeeland